

Nr. 16088/02.12.2024

e-mail-școli

**CĂTRE
UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN JUDEȚUL
NEAMȚ
ÎN ATENȚIA DOAMNEI/DOMNULUI DIRECTOR**

În sprijinul efortului comun de colaborare și sprijin reciproc, Inspectoratul de Poliție, județul Neamț a transmis Inspectoratului Școlar Județean Neamț o serie de recomandări în ceea ce privește o abordare pragmatică și în concordanță cu noile reglementări legislative ale Codului Penal.

Hărțuirea sexuală în mediul universitar și preuniversitar este reglementată începând cu 29 decembrie 2023 ca fiind **o variantă asimilată a infracțiunii de folosire abuzivă a funcției în scop sexual** (Prin decizia nr. 8/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București, și astfel a stabilit: „Profesorul din învățământul preuniversitar de stat are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art.175 alin.1) lit.b) teza a II-a din Codul penal.”), în **cadrul Articolului 299 alin. (3)** sub următoarea formă:

Articol 299: Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual

(1) Fapta funcționarului public care, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, a urgenta ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, pretinde ori obține favoruri de natură sexuală de la o persoană interesată direct sau indirect de efectele aceluia act de serviciu se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Pretinderea sau obținerea de favoruri de natură sexuală de către un funcționar public care se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au fost săvârșite de către personalul didactic din învățământul universitar sau preuniversitar împotriva unui elev sau student, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

În forma inițială a Propunerii Legislative nr. 708/2023, hărțuirea sexuală în școli era prevăzută ca o variantă asimilată a hărțuirii sexuale prevăzută în Art. 223 sub forma:

„(1) Pretinderea, în mod repetat, de favoruri de natură sexuală, dacă prin aceasta victima a fost intimidată, pusă într-o situație umilitoare sau i-a fost cauzată o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă

(2) Se asimilează hărțuirii sexuale utilizarea, chiar pentru o singură dată, a oricărei forme de presiune gravă cu scopul real sau aparent de a obține un act de natură sexuală, fie în favoarea autorului faptelor fie în favoarea unei alte persoane, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin.(1) și (2) a fost săvârșită în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații similare, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la un an sau cu amendă.

(4) Dacă fapta prevăzută la alin.(1) și (2) a fost săvârșită de către un personal didactic sau nedidactic din învățământul preuniversitar, respectiv de către un personal didactic și de cercetare sau de către un personal didactic și de cercetare auxiliar din învățământul universitar, împotriva unui elev, respectiv student, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani.

(5) Acțiunea penală pentru faptele prevăzute în alin. (1), (2) și (3) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.”

Modificări în legislație:

*-în primul rând, prin introducerea alin. (3) de la art. 299 Cod penal s-a reglementat o formă agravată a infracțiunii de folosire abuzivă a funcției în scop sexual, limitele pedepsei sunt **majorate cu o treime**, dacă autorul face parte din personalul didactic din învățământul universitar sau preuniversitar, iar persoana vătămată este elev sau student;*

*-în al doilea rând, fiind reglementată ca o formă asimilată a folosirii abuzive a funcției în scop sexual, aceasta este în primul rând o **infracțiune de serviciu** și în mod subsidiar una care apără și **libertatea sexuală a persoanei**; aceasta se mai numește și hărțuirea verticală, fiind necesară o relație de autoritate între subiecții infracțiunii; prin urmare, persoana care săvârșește infracțiunea nu poate fi oricine, art. 299 alin. (1) impunând condiția unui funcționar public, la alin. (2) subiectul activ al infracțiunii cunoaște o dublă calificare (să fie funcționar public și să se afle într-o situație de autoritate la locul de muncă, decurgând din funcția deținută), iar noul alin. (3) impunând **condiția ca acesta să fie parte din personalul didactic**;*

-spre deosebire de hărțuirea sexuală, nu este o infracțiune de obicei și nu trebuie să întrunească elementul „în mod repetat”.

Acest demers este de salutat pentru că nu mai sunt necesare cel puțin 2 acte pentru ca fapta să fie incriminată; de asemenea, victima nu mai trebuie să dovedească că a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare ca în cazul hărțuirii sexuale.

Un aspect important de ordin procedural și practic este că această acțiune se pune în mișcare din oficiu și nu la plângerea prealabilă a persoanei, spre deosebire de hărțuirea sexuală.

Prin urmare victima nu ar mai putea fi influențată să-și retragă plângerea.

*La fel ca hărțuirea sexuală, faptele care se încadrează în infracțiunea de folosire abuzivă a funcției în scop sexual sunt înscrise în **Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor**.*

Având în vedere provocările recente din societate și din mediul educațional, se impune ca personalul didactic, nedidactic sau auxiliar și orice altă persoană să ia o poziție fermă și să nu ascundă astfel de comportamente nedemne de nobila meserie de cadru didactic.

*Totodată, în dorința de a se evita producerea unor astfel de evenimente cu un impact puternic negativ și pentru asigurarea unei protecții efective a drepturilor și intereselor minorilor, se impune să se atragă atenția cadrelor didactice asupra obligației impuse de legea penală **DE A SESIZA DE ÎNDATĂ**, pe orice cale organele judiciare (Poliție ori Parchet), cu privire la faptele penale comise contra libertății și integrității sexuale a minorilor, despre care iau cunoștință prin natura funcției. Acest lucru fiind necesar, indiferent dacă fapta este comisă în școală ori în mediul social din care provine minorul, în caz contrar, fapta de a nu sesiza constituind infracțiune, după cum urmează:*

Articolul 266 Cod penal - Nedenunțarea

(1) Fapta persoanei care, luând cunoștință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani.

Articolul 267 Cod penal - Omisiunea sesizării

(1) funcționarul public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Când fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amendă.

Infracțiunile contra libertății și integrității sexuale sunt incriminate de art.218-223 din Codul Penal. În această categorie de infracțiuni sunt incluse următoarele fapte: violul, violul săvârșit asupra unui minor, coruperea sexuală a minorilor, racolarea minorilor în scopuri sexuale și hărțuirea sexuală.

f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună.

Articolul 218¹ Cod penal - Violul săvârșit asupra unui minor

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor care nu a împlinit 16 ani se pedepsesc cu închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1¹) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un minor cu un alt minor cu vârsta sub 14 ani se sancționează potrivit dispozițiilor art. 114.

(2) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsesc cu închisoarea de la 8 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de către un minor cu un alt minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(3) sunt comise în una din următoarele împrejurări:

a) fapta a fost comisă de către un membru de familie al minorului sau de către o persoană care conviețuiește cu minorul;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia cauzată de boală, handicap psihic sau fizic, situație de dependență ori de o stare de incapacitate fizică sau psihică;

c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

f) fapta a fost săvârșită de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori;

g) în urma faptei, victima a rămas însărcinată, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.

(5) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (1¹) au fost comise în schimbul unei remunerații, al unui folos material ori al unui avantaj în natură sau al promisiunii unor astfel de beneficii, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(5¹) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei boli, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

- c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice fel;
- d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.
- (5²) Fapta prevăzută la alin. (5¹) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani dacă:
- a) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;
- b) fapta a fost comisă de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori.
- (6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (7) Faptele prevăzute la alin. (1) și (1¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă între făptuitor și victimă nu depășește 5 ani.
- (8) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1)-(5²) se pedepsește.

Articol 219¹ Cod Penal - Agresiunea sexuală săvârșită asupra unui minor

(1) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis de un major asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1¹) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis de un minor asupra unui alt minor cu vârsta sub 14 ani se sancționează cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1²) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis de un major asupra unui minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis între minori prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(2) sunt comise în una din următoarele împrejurări:

- a) fapta a fost comisă de către un membru de familie al minorului sau de către o persoană care conviețuiește cu minorul;
- b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia cauzată de boală, handicap psihic sau fizic, de o situație de dependență ori de o stare de incapacitate fizică sau psihică;
- c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod;
- d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;
- e) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

f) fapta a fost săvârșită de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.

(3¹) Comiterea de către un major a unui act de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, împotriva unui minor cu vârsta între 16 și 18 ani se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, dacă:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, cauzată de boală, handicap psihic sau fizic, situație de dependență sau de o stare de incapacitate fizică sau psihică;

c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

d) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod.

(3²) Dacă faptele prevăzute la alin. (3¹) sunt săvârșite în următoarele împrejurări:

a) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

b) fapta a fost comisă de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori,

limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 8 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

5) Faptele prevăzute la alin. (1) și (1¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă între făptuitor și victimă nu depășește 5 ani.

(6) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârșirea unor fapte prevăzute la art. 218¹ alin. (1)-(3), acestea constituie infracțiunea de viol săvârșit asupra unui minor.

(7) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1)-(3²) se pedepsește.

Articol 219² Cod Penal: Determinarea sau înlesnirea întreținerii de acte sexuale sau de natură sexuală între minori

(1) Fapta majorului care determină întreținerea unui raport sexual, a unui act sexual oral sau anal, precum și a oricăror alte acte de penetrare vaginală sau anală între minori care nu au împlinit vârsta de 16 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se sancționează cu pedeapsa prevăzută la art. 218¹ alin. (1)-(3), după caz, redusă cu o treime.

(2) Fapta majorului care determină comiterea oricărui act de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la alin. (1), între minori care nu au împlinit vârsta de 16 ani, precum și

determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se sancționează cu pedeapsa prevăzută la art. 219¹ alin. (1)-(3), după caz, redusă cu o treime.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este precedată sau urmată de fapta prevăzută la alin. (2), se pedepsește doar fapta prevăzută la alin. (1).

Articol 221 Cod Penal - Coruperea sexuală a minorilor

(1) Comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când:

- a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră;
- b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
- c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.
- d) fapta a pus în pericol viața minorului.

(3) Actul sexual de orice natură săvârșit de un major în prezența unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(4) Determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist ori la spectacole sau reprezentații în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum și punerea la dispoziția acestuia de materiale cu caracter pornografic se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articol 222 Cod Penal - Racolarea minorilor în scopuri sexuale

Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220 sau art. 221, inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Articol 223 Cod Penal - Hărțuirea sexuală

(1) Pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articol 374 Cod Penal - Pornografia infantilă

(1) Producerea, deținerea, procurarea, stocarea, expunerea, promovarea, distribuirea, precum și punerea la dispoziție, în orice mod, de materiale pornografice cu minori se pedepsesc cu închisoarea de la un an la 5 ani.

(1¹) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se pedepsește și îndemnarea sau recrutarea unui minor în scopul participării lui în cadrul unui spectacol pornografic, obținerea de foloase de pe urma unui astfel de spectacol în cadrul căruia participă minori sau exploatarea unui minor în orice alt fel pentru realizarea de spectacole pornografice.

(1²) Vizionarea de spectacole pornografice în cadrul cărora participă minori se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

- (2) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au fost săvârșite printr-un sistem informatic sau alt mijloc de stocare a datelor informatice, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
- (3) Accesarea, fără drept, de materiale pornografice cu minori, prin intermediul sistemelor informatice sau altor mijloace de comunicații electronice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.
- (3¹) Dacă faptele prevăzute la alin. (1), (1¹), (1²) și (2) au fost săvârșite în următoarele împrejurări:
- a) de către un membru de familie;
 - b) de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se afla minorul sau de o persoană care a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;
 - c) fapta a pus în pericol viața minorului, limitele speciale ale pedepselor se majorează cu o treime.
- (4) Prin *materiale pornografice cu minori* se înțelege orice material care prezintă un minor ori o persoană majoră drept un minor, având un comportament sexual explicit sau care, deși nu prezintă o persoană reală, simulează, în mod credibil, un minor având un astfel de comportament, precum și orice reprezentare a organelor genitale ale unui copil cu scop sexual.
- (4¹) Prin *spectacol pornografic* se înțelege expunerea în direct adresată unui public, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor, a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit ori a organelor genitale ale unui copil, cu scop sexual.
- (5) Tentativa se pedepsește.

Reiterăm necesitatea diseminării acestor informații în rândul cadrelor didactice, atât în cadrul ședințelor consiliilor profesionale sau de administrație din unitățile de învățământ, cât și afișarea acestor reglementări în locuri vizibile în cancelarii.

Inspector Școlar General,
Prof. Genuț-Liviu CIOCOIU

Inspector Școlar General Adjunct,
Prof. Dana-Lăcrămioara PĂIUȘ

Întocmit,
Inspector școlar,
Prof. Elena-Amalia ANTOCHI